

Bende vi Palandöken
TESK Genel Başkanı
29 Ocak 2009
Avrupa Parlamentosu
Türk Araştırma Günü Konuşması

13 Mesleki Federasyon, 82 Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği, 3170 Esnaf ve Sanatkar Odası ve yaklaşık 2 milyon esnaf ve sanatkar üyeyi temsil eden en üst yasal kuruluş olan Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Genel Başkanı olarak, kuruluşum ve şahsım adına sizleri saygıyla selamlıyorum. TURBO işbirliği ile Avrupa Parlamentosu ALDE grubunun değerli katkılarıyla organize edilen “Türk AR-GE Günü” toplantısında bulunmaktan son derece memnurluk duyduğumu ifade ederek, sözlerime başlamak istiyorum.

Çok saygın katılımcılar,

Avrupa Birliği ve Türkiye arasındaki ilişkiler Ankara Anlaşması, Katma Protokol hükümleri ile başlayan hukuki bir boyuta ve katılım müzakeresinin başladığı uzun bir sürece dayanmaktadır.

Tam üyelik için Ulusal Programlar hazırlanmış ve pek çok mevzuat iç hukuka geçirilmiştir. Bu süreç devam ederken AB'nin de yapısı değişmiş ve yeni stratejiler oluşturulmuştur. Türkiye için, yeni kriterler ve farklı talepler de ileri sürülmeye başlanmıştır. Türkiye'ye tam üyelik hedefinin açık olarak verilmemesi toplumsal yaklaşımı olumsuz etkilemektedir. Hukuki metinler ve gelinen süreç çerçevesinde tarihi, ekonomik ve sosyal bağlarıyla Türkiye, AB'ye tam üye olmalıdır.

Müzakere sürecinde gözlenen en önemli sorun, yeni başlıkların açılmaması ve açılan başlıkların yalnızca birinin geçici olarak kapatılmasıdır. Kapatılan başlık sadece Bilim ve Araştırma'dır. AB'nin 8 başlığı açmama kararı, müzakereleri yavaşlatmış ve müzakerelerin üyelikle sonuçlanacağı konusunda Türk kamuoyunda kaygı yaratmıştır.

Bilindiği üzere, 2008 yılının sonlarında küresel mali kriz ile karşı karşıya kalınmıştır. Mali krizin sermaye akışını, ülkelerin ticaret hacmini ve yatırım planlarını etkileyeceği ortaya çıkmıştır. Yaşadığımız kriz dikkate alındığında, ülkeler arasındaki mevcut ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi öncelikli konulardır. Her iki taraf, birbirlerine sağlayacakları siyasi ve ekonomik faydaları gözden geçirmelidir. Türkiye ile müzakerelerin daha gerçekçi bir bakış açısıyla ve toplumun her kesiminin beklentilerine cevap verecek şekilde sürdürülmesi için adım atılmalıdır.

Değerli konuklar,

Toplumların temel hedefi, bireylerin yüksek yaşam standardına kavuşmasını sağlamaktır. Tüm ekonomilerde, AR-GE ve yenilik, politikaların esası ve ekonomik gelişmenin ön koşulu olmuştur. AR-GE ve yenilik olmadan ürün geliştirmek, rekabet edebilirliği, verimliliği sağlamak ve refah mümkün görünmemektedir.

Bilindiği üzere yeniliklerin başarılı şekilde kullanımı ve ticari hale getirilmesi işletmeler yoluyla sağlanmaktadır. Bu yüzden işletmeler yenilik işleminin kalbinde yer almaktadır. İşletmelerde AR-GE ve yenilik, rekabet avantajı sağlamak ve tüketici için en iyisini yaratmak açısından temel bir araçtır.

Yenilik; AR-GE yoluyla klasik anlamda edinilen bilgi dışında, mesleki yetenek ve müşteri- satıcı ilişkisi gibi bilimsel yolla öğrenilemeyen pek çok bilginin birleşmesiyle ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle, ekonominin kendini yenileyebilmesi sadece AR-GE'den gelen sonuçlara bağlı değildir.

Yenilik, Lizbon Stratejisi'nin de en önemli konusudur. Bilgiye dayalı ekonomi, büyüme ve daha çok iş yaratılması açısından da gereklidir. Yaşadığımız küresel ekonomik kriz nedeniyle AR-GE yatırımlarının yavaşlaması doğaldır. Bu yüzden, yenilik çok daha önemli olmaya başlamıştır. Ayrıca, Avrupa Komisyonu tarafından 2009 yılının, yaratıcılık ve yenilik yılı olarak benimsenmesi son derece faydalı bir yaklaşımdır.

Değerli konuklar,

Esnaf- sanatkar ve küçük işletmelerin karakteristik özelliklerinden olan esneklik ve müşteri- satıcı arasındaki yakın ilişki, yenilik için iyi bir ortam oluşturmaktadır. Bir çok işletme müşterilerin taleplerine göre çalışmayı tercih etmektedir. İşletmeler, tam olarak AR-GE 'ye dayanmayan ancak mesleki bilgilerine dayalı yeniliklerin avantajlarını farkındadır. Bu işletmelerde müşteri ihtiyacı, yetenekler ve yaratıcılık, ürün, hizmet ve sistem geliştirilirken bir arada dikkate alınmaktadır.

Küçük işletmeler için, teknolojik donanım ve yeniliğe izin veren iş ortamının yaratılması şarttır. Küçük işletmeler, genelde büyük ölçekli işletmelerin tedarikçisi olarak çalışmaktadırlar. Müşterinin talebine uygun mal ve hizmet üretebilmek için AR-GE ve yenilik faaliyeti son derece yaşamsaldır.

Esnaf- sanatkar ve küçük işletmeler, ülkemizde ve Avrupa'da ekonominin gelişmesi ve rekabet edebilirliği için en önemli unsurlardır. Türkiye'de esnaf ve sanatkarlar, toplumsal ve sosyal anlamda vazgeçilmez bir olgu ve gerçektir. Ülkemizde küçük işletmeler istihdamın %45'ini, yatırımın %26'sını, üretimin %36'sını gerçekleştirmektedir.

Esnaf ve sanatkar işletmeleri;

- Geleneksel yöntemlerle yönetilmekte,
- Devlet yardımlarından yeterince yararlanamamakta,
- AR-GE ile ilgili danışmanlık hizmeti alamamakta,
- Teknolojik gelişmeleri yeterince takip edememekte,
- Zayıf finansal yapıları nedeniyle işletmelerini geliştirecek tedbirleri alamamaktadır.

Hal böyle olunca, bu alandaki politikaların, sektörel özellikleri ve küçük işletmelerin ihtiyaçlarını dikkate alması önemlidir.

Hukuki düzenlemeler ve idari uygulamalar, araştırma ve yeniliği etkilemektedir. Bu nedenle, araştırmaya uygun devlet yardımları, vergilendirme, standartlar ve insan kaynaklarının gelişimi ile ilgili yasal çerçeve son derece önemlidir.

Avrupa Birliği'nin " önce küçük düşün" prensibi küçük işletmeleri desteklemede önemli bir yaklaşımdır. Türkiye'de de, esnaf- sanatkar ve küçük işletmelerin AR-GE ve yenilik faaliyetlerine odaklanabilmesi için politikalar bir eşgüdüm içinde gerçekleşmelidir.

Araştırma ve geliştirme yaklaşımını devlet yardımı sistemi esnaf- sanatkar işletmelerinin bu yöndeki motivasyonunu arttırıcı etki yaratacaktır.

Esnaf- sanatkar işletme sahipleri, araştırmanın gerekliliğine inanmaktadır. Ancak, sosyal güvenlik ile ilgili yükümlülükler ve ekonomik sebepler araştırmacı istihdam etmeye ve bu alana kaynak ayırabilmeye imkan vermemektedir. AR-GE ve yeniliği esnaf- sanatkar işletmelerinde özendirici her tedbirin, ülkemizin AB ile yakınlaşmasında kilit rol oynayacağına inanıyorum.

Çok sayıda meslek dalında ve ülkemizin her köşesindeki mensuplarımız için bu alanda tek bir model mümkün olamamaktadır. Küçük işletmelerinin sektörel ve bölgesel özelliklerine uygun araştırmalar ve analizler yapılması gereklidir. Buna bağlı eylem planlarının oluşturulması, AR-GE faaliyetlerinin gelişimine ve ülke kaynaklarının uygun kullanımına imkan yaratacaktır.

Girişimci ruha sahip ve müşteri odaklı çalışmaya uygun esnaf ve sanatkar işletmelerine sunulan her hizmet ülke kalkınmasında önemli sonuçlar ortaya çıkarmaktadır. Bu yüzden, AB'nin program ve projeleri Konfederasyonumuz tarafından da yakından takip edilmektedir. 7nci Çerçeve Programı kapsamındaki projelere henüz katılabilmiş esnaf ve sanatkar statüsünde işletme bulunmamaktadır. Ancak, bu durum program süresince katılmayacakları anlamına gelmemektedir. Avrupa Birliği'nin Türk esnaf- sanatkar ve küçük işletmelerine yönelik her türlü desteği, entegrasyon için faydalı olmaktadır ve olmaya devam edecektir.

Sayın konuklar,

Türkiye'deki esnaf ve sanatkar işletmelerinin yasal en üst temsilcisi olarak TESK, AR- GE ve yeniliği her zaman önemsemiştir. Temsil ettiğimiz işletmelerin bu yöndeki genel uygulamalardan yararlanabilmesi için, bu alanda çalışan kurumlarla işbirliği içindeyiz. Bundan sonra da Türk esnaf-

sanatkarlarının daha yenilikçi yaklaşımları benimsemesi için destek olunmaya gayret edilecektir.

Değerli konuklar,

Ülkelerin refahının artması ve işletmelerin beklenen düzeye erişmesi amacıyla mevcut işbirliklerinin geliştirilmesi dileğiyle, sizlere bir kez daha selam ve saygılarımı sunuyorum.